

**ФОНДАЦИЯ
ПРАВО И ИНТЕРНЕТ**

**ЦЕНТЪР ПО ПРАВО НА
ИНФОРМАЦИОННИТЕ И
КОМУНИКАЦИОННИТЕ
ТЕХНОЛОГИИ**

Изх. №784/15.05.2015 г.

До ИВАЙЛО МОСКОВСКИ

**Министър на транспорта,
информационните технологии и съобщенията**

Копие до

ВАЛЕРИ БОРИСОВ

**Заместник - министър на транспорта,
информационните технологии и съобщенията**

ХРИСТО ХРИСТОВ

Директор на Дирекция „ИТЕУ“

**Министерство на транспорта,
информационните технологии и съобщенията**

Относно: Становище по проекти на „Принципи и изисквания за регистрация на имена в интернет областта .bg (IDN ccTLD .bg)” и „Методика за оценка на предложенията на кандидатите за Регистър на домейн от високо ниво на кирилица „.bg“

Уважаеми г-н Министър,

Уважаеми г-н Заместник-министър,

Уважаеми г-н Директор,

Във връзка с обсъждането на проект на документите „Принципи и изисквания за регистрация на имена в интернет областта .bg (IDN ccTLD .bg)” и „Методика за

оценка на предложенията на кандидатите за Регистър на домейн от високо ниво на кирилица „бг“, изпращаме следните предложения и препоръки на Фондация „Право и интернет“, които да бъдат включени за обсъждане на следващото заседание на Обществения съвет по интернет управление, създаден със Заповед № РД-08-192/09.04.2015 г.

Настоящото становище съдържа препоръки, насочени в две основни направления – необходимост от ясно разписани критерии за оценка на кандидатите за Регистър на домейн от високо ниво на кирилица „бг“ и необходимост от осигуряване на независим арбитраж.

Конкретните ни предложения са както следва.

I. По проекта на Методика за оценка на предложенията на кандидатите за Регистър на домейн от високо ниво на кирилица „бг“

1. Работа на комисията за оценка на предложенията

В представения проект на „Методика за оценка на предложенията на кандидатите за Регистър на домейн от високо ниво на кирилица „бг“ (Методиката) не се съдържат указания по отношение на начина на работа на комисията за оценка на постъпилите предложения и по-специално – не се съдържат правила относно начините, по които този, колективен по същността си орган, ще взема своите решения – с единодушие, с обикновено мнозинство, с квалифицирано мнозинство или комбинирано в зависимост от решавания въпрос.

Документът не съдържа и предписания относно конкретен механизъм, по който предложенията на кандидатите ще бъдат оценявани – например с използването на индивидуални оценителни листи и последващо осредняване на получените резултати; оценяване чрез гласуване на точките, които следва да бъдат присъдени по отделните под-показатели; или по друг начин.

Във връзка с горното, с цел изясняване на описаните основни положения, свързани с дейността на комисията, с Методиката е **необходимо да бъдат въведени конкретни правила относно:**

- 1) начините, по които комисията ще взема своите решения и необходимите мнозинства;
- 2) механизмът (редът), който ще бъде приложен при извършването на оценката на предложенията на кандидатите.

2. Раздел VII „Оценка на предложението“

Съгласно т. т. 1 и 2 от Раздел VII „Оценка на предложението“ от проекта на Методиката, за целите на оценяването на постъпилите предложения се предвижда извършването на комплексна оценка, въз основа предварително дефинирани

показатели и критерии за поставянето на определен брой точки. Така на оценяване ще подлежат следните предложения на кандидатите:

№	Показател	Максимален брой точки
1.	Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра	35
2.	Оценка на организационната готовност за управление на Регистъра	26
3.	Оценка на експертния капацитет на кандидата	10
4.	Оценка на техническото и програмно осигуряване	15
5.	Оценка на бизнес модела и финансовото обезпечаване на дейността	14
Общо		100

За всеки един от изброените показатели е предвидено поставяне на точки в определен интервал.

Например за показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”, оценката ще се формира въз основа на подпоказатели, както следва:

№	Показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”	Точки (интервал „от - до”)
1.	Формиране на политиката и осъществяване на контрол по изпълнението ѝ;	0 - 7
2.	Предложена схема за партньорство, осигуряваща участие на правителствени институции, интернет общността и други заинтересовани страни в осъществяване на функциите на предложената структура;	0 – 10
3.	Модел на взаимоотношения с регистраторите, регистрантите и ICANN;	0 – 4
4.	Управление на процеса по създаване и функциониране на регистъра;	0 – 4
5.	Дългосрочна визия за развитие на дейността;	0 – 5
6.	Краткосрочни планове за изпълнение на дейността;	0 – 5

На следващо място, с Методиката са определени качествени критерии, чрез преценката на които за показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”:

- ще се даде **максимална оценка** в случаите, в които „Кандидатът е предложил подробна политика и е разписал как ще се извършва контрол по изпълнението ѝ; представена е подробна схема за партньорство със заинтересованите страни; представен е ясен модел на взаимоотношения с регистраторите, регистрантите и ICANN; управлението на процеса по създаване и функциониране на регистъра е ясно структурирано; разработена е дългосрочна визия за развитие на дейността; разписани са краткосрочни планове за изпълнение на дейността”;

- ще се даде **средна оценка** в случаите, в които „Кандидатът е предложил политика и е разписал контрол по изпълнението ѝ; представена е схема за партньорство със заинтересованите страни; представен е схематичен модел на взаимоотношения с регистраторите, регистрантите и ICANN; управлението на процеса по създаване и функциониране на регистъра е непълно структурирано; разработена е дългосрочна визия за развитие на дейността, но липсва план за изпълнението ѝ; разписани са краткосрочни планове за изпълнение на дейността;
- ще се даде **минимална оценка** в случаите, в които „Кандидатът е предложил политика, но не е разписал контрол по изпълнението ѝ; представена е подробна схема за партньорство със заинтересованите страни; липсва модел на взаимоотношения с регистраторите, регистрантите и ICANN; управлението на процеса по създаване и функциониране на регистъра е непълно структурирано; разработената дългосрочна визия за развитие на дейността не е придружена с план за изпълнение и няма поставени ясни цели; краткосрочните планове за изпълнение на дейността са схематични”.

Оценяването по останалите показатели е структурирано при прилагането на аналогичен модел.

От съдържанието на документа е видно, че поставянето на оценки по отделните показатели представлява сбор от оценките по определени под-показатели, които на свой ред могат да бъдат оценени в предварително определен интервал. Същевременно критериите за поставяне на оценка на показателите са отнесени към общата им оценка, а не към оценките на под-показателите, без при това да са описани конкретни числови стойности, а единствено е указано даването на **минимална, средна и максимална оценка**. В допълнение, по този начин изведеното в Методиката изискване, указващо, че „за съразмерност и сравнимост, както количествените, така и качествените критерии приемат стойности, като всеки критерий има предварително зададено тегло, което определя участието на оценката по него в крайния резултат на кандидата”, остава практически нереализирано и без възможност за привеждане в действие.

С оглед на горното, с цел гарантиране на максимална степен на прозрачност, проследимост и равнопоставеност между кандидатите, при класирането на подадените от тях предложения, е **препоръчително**:

- 1) качествените критерии за поставяне на една или друга оценка да се отнесат към съответните под-показатели;
- 2) за всеки от под-показателите да се въведе т. нар. „постъпково оценяване”, обвързано с присъждането на точно определен брой точки, съобразно качеството на съответното предложение, преценено въз основа на съответствието му със съответните критерии, упоменати непосредствено по-горе.

Така, с реализирането горните препоръки и в съответствие с дадения по-горе пример по отношение на показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”, оценяването му би могло да изглежда както следва:

№	Показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”	Максимален брой точки	Критерии
1.	Формиране на политиката и осъществяване на контрол по изпълнението ѝ	7	<p>Предложението по този подпоказател ще получи 1¹ т. (минимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 3,5 т. (средна оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[...]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 7 т. (максимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p>
2.	Предложена схема за партньорство, осигуряваща участие на правителствени институции, интернет общността и други заинтересовани страни в осъществяване на функциите на предложената структура	10	<p>Предложението по този подпоказател ще получи 1 т. (минимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 5 т. (средна оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени</i></p>

¹ Посочените стойности са примерни и илюстративни.

№	Показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”	Максимален брой точки	Критерии
			<p><i>изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 10 т. (максимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p>
3.	Модел на взаимоотношения с регистраторите, регистрантите и ICANN	4	<p>Предложението по този подпоказател ще получи 1 т. (минимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 2,5 т. (средна оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 4 т. (максимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p>

№	Показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”	Максимален брой точки	Критерии
4.	Управление на процеса по създаване и функциониране на регистъра	4	<p>Предложението по този под-показател ще получи 1 т. (минимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този под-показател ще получи 2,5 т. (средна оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този под-показател ще получи 4 т. (максимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p>
5.	Дългосрочна визия за развитие на дейността	5	<p>Предложението по този под-показател ще получи 1 т. (минимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този под-показател ще получи 3,5 т. (средна оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези</i></p>

№	Показател „Оценка на модела за реализация на процеса по създаване и администриране на Регистъра”	Максимален брой точки	Критерии
			<p><i>качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 5 т. (максимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p>
6.	Краткосрочни планове за изпълнение на дейността	5	<p>Предложението по този подпоказател ще получи 1 т. (минимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 3,5 т. (средна оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p> <p>Предложението по този подпоказател ще получи 5 т. (максимална оценка) в случаите, в които за същото са налице следните обстоятелства: <i>[описание на онези качествени и количествени изисквания, чието изпълнение или неизпълнение би довело до присъждането на съответния брой точки]</i></p>

Комисията за оценяване следва да изложи своите мотиви за поставянето на една или друга оценка по съответните показатели. Така предвид преимуществено експертния (субективен) характер на извършваната оценка, с прилагането на предложения по-горе модел ще се гарантира и възможно най-висока степен на обективност.

II. По проекта на „Принципи и изисквания за регистрация на имена в интернет областта .бг (IDN ccTLD .бг)”

1. По § 8.1 от проекта на „Принципи и изисквания за регистрация на имена в интернет областта .бг (IDN ccTLD .бг)”

Съгласно § 8.1 от проекта на „Принципи и изисквания за регистрация на имена в интернет областта .бг (IDN ccTLD .бг)” (Принципите) споровете за Име между неговия Регистрант и трети лица се разрешават чрез арбитраж съгласно приета и публикувана от Регистъра на неговия официален уебсайт Политика за разрешаване на спорове за Имена, основана на Единната политика за разрешаване на спорове за Имена (Uniform Dispute Resolution Policy), одобрена от ICANN на 26 август 1999 г., и препоръките на Световната организация по интелектуална собственост, изложени в документа Добри практики на националните Регистри на Имена за предотвратяване и разрешаване на спорове за интелектуална собственост (WIPO ccTLD Best Practices for the Prevention and Resolution of Intellectual Property Disputes).

Както Единната политика за разрешаване на спорове за Имена (Единната политика) на ICANN, така и Добрите практики на националните Регистри на Имена за предотвратяване и разрешаване на спорове (Добрите практики) на WIPO потвърждават необходимостта от разрешаване на споровете пред независим от Регистъра орган. В този смисъл изцяло подкрепяме въведеното в § 8.2, изр. първо правило, съгласно което споровете за Име между неговия Регистрант и трети лица се разрешават от една или повече независими арбитражни институции, поне една от които да бъде със седалище в България, одобрени на базата на обективни, прозрачни, недискриминационни и публични критерии.

Независимостта на арбитражната институция е принцип, към който се придържа ICANN в своите Правила за Единната политика за разрешаване на спорове за Имена, като подчертава необходимостта от безпристрастност и независимост. Същия принцип се открива в Единната политика за разрешаване на спорове за Имена на ICANN, в която се указва, че Регистър не взема участие по никакъв начин в процедури по решаване на спорове.

На мнение сме, обаче че независимата арбитражна институция, която ще разрешава спорове за Имена, следва да се придържа стриктно към принципите на предвидимост и прозрачност. В този смисъл считаме за **наложително и препоръчително**:

- 1) при одобряването на арбитражна институция да се изисква утвърден списък от арбитри с ясни изисквания и критерии за техния избор, както и разписана процедура за избор на арбитър по всеки конкретен спор за Име;
- 2) да се въведе изрично изискване решенията на арбитражна институция да се оповестяват публично за трети лица на нейн официален уебсайт, а за всяка арбитражна процедура да се поддържа електронно досие, достъпно за страните;
- 3) процедурата и критериите, на базата на които ще се избират независимите арбитражни институции да бъдат разработени в предварителен документ, подобен на Методиката или Принципите;
- 4) независимата арбитражна институция следва да има капацитет да работи бързо и да бъде в състояние да издава своевременни решения; съгласно Добрите практики на WIPO препоръчителните срокове за издаване на решение са един месец, в случай на стандартно искане, и два месеца, при случаи с по-сложни обстоятелства; ето защо считаме за нужно арбитражната институция да има необходимата техническа компетентност и експертиза, както и персонал с добри познания при работа в сферата на съвременните информационни и комуникационни технологии, в чийто обхват попадат споровете, свързани с Имена;
- 5) при оценката на опита и експертизата на арбитражната институция, предвид да се взема предишна работа в сферата на арбитражните процедури, наличието на експерти, с които институцията има установени взаимоотношения, както и опит и доказана репутация в областта на защитата на интелектуалната собственост в интернет пространството.

2. По § 8.2 от проекта на „Принципи и изисквания за регистрация на имена в интернет областта .bg (IDN ccTLD .bg)”

В § 8.2 от проекта на Принципите се установява задължението на Регистъра да приеме и публикува на своя официален уебсайт Правила за разглеждане на споровете за Имена, основани на Правилата за Единната политика за разрешаване на спорове за Имена (Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy), приети от ICANN на 30 октомври 2009 г.

Считаме за **препоръчително** Правилата за разглеждане на споровете за Имена, приети и публикувани от Регистъра на неговия официален уебсайт, да препрашат към най-актуалната версия на Правилата за Единната политика за разрешаване на спорове за Имена (Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy) на ICANN, а именно одобрените от организацията на 28 септември 2013 г. Правила, които следва да се прилага за искове, предявени на или след 31 юли 2015 г. На своя официален уебсайт ICANN уточнява, че процедурите във връзка с уведомленията за постъпило искане за арбитражиране, съдържащи се в обновената версия на Правилата за Единната политика за разрешаване на спорове за Имена, биха могли да бъдат възприети преди 31 юли 2015 г.

3. Относно реда и начина за избор на арбитражна институция

Съгласно § 8.2 от проекта на Принципите арбитражните институции следва да бъдат одобрени от Регистъра.

Според нас това правило противоречи на принципа за независимост на арбитражната институция. Независимостта предполага изборът да се осъществи от независим орган. Считаме, че този избор следва да се случи непосредствено след избора на Регистър съобразно предложените от него правила, които обаче следва са съобразени с изложените от нас по-горе препоръки. Възможен вариант е този избор да се осъществи от комисията, избрала и самия Регистър с цел да се гарантира независимостта на арбитражната институция.

В случай, че изборът на арбитражна институция се осъществява от избрания Регистър, то тогава е необходимо и задължително в списъка с необходимите разработени правила и процедури за функциониране на Регистъра, посочени в таблица 2 „Оценка на организационната готовност за управление на Регистъра“ от проекта на Методиката, наред с изискването за разработена Процедура за арбитраж в съответствие с Принципите и изискванията за регистрация на Имена в интернет областта „.бг“, да се включат процедурата и критериите, на базата на които ще се избират независимите арбитражни институции, а същите да имат тежест в оценката на кандидатите.

Вярваме, че предложенията ни ще бъдат взети предвид и оставаме на разположение за участие в работата на обществения съвет.

С уважение:

Александра Цветкова

Изпълнителен директор

Фондация „Право и Интернет“